

રાજાની આળસ ઊડી ગઈ

રાજાની ઉંમર આઠ વર્ષની હતી. તે પોતાની વાડીએ રહેતો. પણ એ એટલો બધો આળસુ હતો કે તેને નિશાળે જવું ન ગમતું કે વાડીમાં કામ કરવાનું પણ ન ગમતું. એને બસ એક જ વસ્તુ ગમતી - સૂઈ રહેવાનું !

રાજાના માતા-પિતા પણ તેનાથી કંટાળી ગયા હતા. આળસના લીધે એ નિશાળે મોડો પહોંચતો. લેસન સરખું કરતો નહિ અને ભણવામાં ધ્યાન ન દેતો. વાડીમાં નાનું-મોટું કામ કરવાનું હોય તો જેમ-તેમ અધૂરું કામ કરીને છટકી જતો.

આવી આળસ કરવા છતાં એનો કકળાટ તો ચાલુ જ રહેતો. એક દિવસ તે બડબડ કરતો હતો : “મારે કેટલું કામ કરવું પડે છે ! ને કેટલું ભણવું પડે છે ! આના કરતાં તો હું કોઈક પ્રાણી હોત તો સારું થાત ! પ્રાણીઓને તો મઝા જ મઝા ! નિશાળે પણ નહીં જવાનું !

ત્યાં જ એકાએક એક પરી ક્યાંકથી આવીને એની સામે ઊભી રહી ગઈ. પરી બોલી : “રાજા, શું ખરેખર તારે પ્રાણી બની જવું છે ?” રાજા પહેલાં તો ડરી ગયો, પણ પછી તેણે ખુશ થઈને હા પાડી.

પરી બોલી : “હું તને એવી શક્તિ આપું છું કે તારે જે પ્રાણી બનવું હોય તે બની શકાય. આંખ બંધ કરીને ઈચ્છા કરવાની, આંખ ખોલીશ એટલે તું પ્રાણી બની ગયો હશે !”. આટલું કહી પરી અદૃશ્ય થઈ ગઈ.

રાજાની ખુશીનો કોઈ પાર ન રહ્યો. વાડી પર જેટલી બિલાડી હતી તે બધી આખો દિવસ આરામ કર્યા કરતી. એટલે રાજાએ આંખો બંધ કરીને બિલાડી થઈ જવાનો વિચાર કર્યો.

જેવી રાજાની આંખ ખૂલી ત્યાં તો તે સાચે જ બિલાડી બની ગયો હતો ! ખુશ થઈને તે બોલ્યો : “મ્યાઉં !” અને પોતાની સુંવાળી રુંવાટીને ચાટવા લાગ્યો.

ત્યાં જ અચાનક કંઈક ભયંકર અવાજ આવ્યો. રાજા ખૂબ ડરી ગયો, તેને ખબર ન પડી કે શું કરવું. ત્યાં જ તેની પાસેથી એક બિલાડી ખૂબ ઝડપથી નીકળી અને દોડતાં-દોડતાં કહેતી ગઈ : “ભાગ, મૂરખ, નહીંતર કૂતરો ખાઈ જશે !”

બિલાડી બનેલો રાજા તો જીવ લઈને ભાગ્યો. તે દિવસે તેની જેટલી ઝડપ હતી એવી તો કોઈ દિવસ નહોતી ! માંડ-માંડ તે એક ખૂણામાં સંતાઈ ગયો અને વિચારવા લાગ્યો : “બિલાડી થવામાં તો કોઈ મઝા નથી. આ કરતાં તો હું કૂતરો થાઉં તો ? કોઈ હેરાનગતી નહીં.” આંખો બંધ કરી રાજાએ ઈચ્છા કરી અને જ્યાં આંખ ખોલી ત્યાં તે કૂતરો બની ગયો હતો !

“હાશ ! હવે નિરાંતે સૂવાશે.” કરીને રાજાએ ઝાડના છાંયે લંબાવ્યું. ત્યાં જ એને કોઈએ એક લાકડી ઠપકારી ! “હટ... આળસુ કૂતરા ! આખો દિવસ સૂઈ જ રહેવાનું ? જા, વાડીમાં બધે આંટા મારીને ચોકી કર.”

રાજાએ આખો દિવસ તડકામાં હાંફતાં-હાંફતાં વાડીની ચોકી કરવી પડી. સૂવા જાય ત્યાં એક લાકડી પડે !

રાજા ખૂબ પસ્તાયો. પછી તેને થયું : “આ કરતાં હું ઘોડો બની જાઉં તો ? ઘોડો તો કેટલો મોટો ને તાકાતવાળો હોય છે ! એને કોણ મારે ?”

આમ રાજા હવે કૂતરામાંથી ઘોડો બની ગયો. થોડી વાર તો સારું રહ્યું, પણ પછી માલિકને પીઠ પર બેસાડી લઈ જવા પડ્યા ત્યારે ભારે પડી ગયું ! બધે દોડતાં દોડતાં જવું પડ્યું. ધીમો પડવા જાય ત્યાં ચાબૂક તો હાજર જ હોય !

રાજાને હવે અક્કલ આવી અને આંખ બંધ કરીને તેણે ઈચ્છા કરી કે તે પાછો છોકરો થઈ જાય !

આંખ ખૂલી ત્યાં સામે પરી હાજર હતી. તે બોલી : “કેમ રાજા ? પ્રાણીઓને તો મઝા જ મઝા છે ને ?”

રાજા શરમાઈને બોલ્યો : “પરીબહેન ! મને ખબર નહોતી કે બિચારાં પ્રાણીઓની આવી દશા હોય છે. હવે હું તેમનું ખૂબ ધ્યાન રાખીશ. કોઈ દિવસ મારીશ નહીં. મારે તો છોકરો જ રહેવું છે. હું હવે કોઈ દિવસ આળસ નહીં કરું. બધું કામ અને લેસન હોંશે હોંશે કરીશ.”

હવે રાજા સુધરી ગયો. નિશાળમાં ધ્યાનથી ભણવા લાગ્યો. ઘરમાં અને વાડીમાં પણ ખૂબ કામ કરવા લાગ્યો. શિક્ષકો અને માતા-પિતા સૌ રાજાથી ખુશ ખુશ. કારણ કે હવે પેલી આળસ જતી રહી ને !

દોસ્તો, તમે આળસુ બનવા નથી માંગતા ને ?

અનુવાદ : નંદિતા મુનિ